

Tekst 1

Elke stad zijn wolkenkrabber

(1) Bijna elke week komt er een verdieping bij. Nog even en de Boulevardtoren dichtbij het Enschedese stadshart nadert zijn
5 hoogste punt. Zijn negentig meter zal slechts een paar jaar de skyline van de voormalige textielstad in zijn eentje domineren. Als alles volgens plan verloopt, verrijst
10 verderop een grotere broer van 120 meter.

(2) In wereldsteden als Hong Kong en New York heeft gebrek aan grond geleid tot waanzinnig hoge
15 grondprijzen. De dure grond wilde men optimaal benutten en er kwamen wolkenkrabbers van honderden meters hoog. Hoogbouw in Nederland heeft met dergelijke
20 schaarste heel weinig te maken. Sterker, in veel steden geldt het omgekeerde: hoe hoger het gebouw, hoe duurder de grond. Het aantal vierkante meters kantoor-
25 of woonruimte dat erop komt te staan, is maatgevend voor de (pacht-)prijs van de grond. En toch zijn er bedrijven die zich huisvesten in kantoortorens en zijn men-
30 sen bereid tonnen te betalen voor relatief weinig woonoppervlakte op grote hoogte.

(3) "Hoogbouw in Nederland is puur prestige", zegt Koos Vercouteren van de Technische Universiteit Delft. "Veel steden kampen met voortdurende leegstand op hun kantorenmarkt. En toch worden er kantoortorens gebouwd."
40 Wabe van Enk, directeur van een

onderzoeksinstelling op het gebied van vastgoed, stelt: "Hoogbouw in Nederland is het resultaat van de manier waarop ons land wordt
45 bestuurd. Nederland kent veel relatief kleine gemeenten, die elkaar beconcurreren. Ze willen allemaal graag grond uitgeven om de gemeentekas te spekken of om werkgelegenheid aan te trekken. Daardoor wordt er heel veel gebouwd. Men bouwt soms op een minder gunstige locatie of men bouwt een complex dat
50 niet zo doordacht is."

(4) Hoogbouw, en dan met name voor huisvesting, stond jarenlang in een slecht daglicht, omdat het in verband
60 werd gebracht met naoorlogse nieuwbouwwijken zoals de Bijlmermeer in Amsterdam. "Grijze, eentonige gebieden aan de rand van de stad, waar weinig te beleven valt. De hoogbouw waar wij het over hebben, noem ik daarom liever ter onderscheiding
65 wolkenkrabbers", zegt Jan Klerks van de stichting 'Hoogbouw'. Deze stichting van architecten en bestuurders zet zich al sinds 1982 in voor de promotie van hoge gebouwen in ons land. In hun visie voegen 'wolkenkrabbers' een belangrijk element toe aan het
70 Nederlandse stadslandschap.

- 80 **(5)** Lange tijd was in Nederland echte
 hoogbouw voorbehouden aan de grote
 steden. Rotterdam staat nog steeds op
 nummer één, maar de kleinere steden
 85 schuiven dus aan. “Er is een specifieke
 markt gekomen voor wonen in een
 wolkenkrabber. Die is deels ontstaan,
 doordat er nu dergelijke gebouwen zijn”,
 90 vertelt Klerks. “80 procent van de
 mensen wil een huis met een tuin. Een
 deel van de overige 20 procent wil graag
 een groots uitzicht. En dan niet aan de
 rand van de stad, maar bij het centrum.
 Twintig jaar geleden wilde niemand in de
 95 stadskernen wonen; nu wordt dat weer
 populair. De stadscentra ontwikkelen
 zich tot gebieden waar veel gebeurt op
 allerlei terreinen: uitgaan, winkelen, ont-
 spannen. Het past binnen de grootstede-
 100 lijke ontwikkeling om verschillende func-
 ties van de stad niet uit elkaar te trekken,
 maar juist bij elkaar te brengen. In zo’n
 dynamisch centrum is het prettig wonen.”
(6) Senioren willen graag onderin wonen,
 105 zo leert de ervaring, om contact te hou-
 den met de omgeving. Veel dertigers en
 veertigers willen in hun hoogbouwwoning
 juist afstand tot het stedelijk gewoel en
 kiezen voor de bovenste verdiepingen.
 110 Als je daarvoor geld hebt tenminste. Een
 beetje appartement op hoogte kost een
 paar ton.
(7) Op de kantorenmarkt is een andere
 ontwikkeling gaande. In het zuiden van
 Amsterdam begint een zakencentrum te
 115 ontstaan. Steeds meer bedrijven zien het
 als een ‘must’ om zich daar te vestigen,
 met de top van Akzo Nobel als recent
 voorbeeld. Wie daar gaat zitten, kiest al
 snel voor een opvallend, hoog gebouw.
 120 “Omdat ze duidelijk willen laten zien dat
 ze er zijn”, zegt vastgoeddeskundige Van
 Enk. Terwijl elders in Amsterdam
 kantoorgebouwen leeg staan.
(8) Maar ook buiten Amsterdam gelden
 125 deze regels. Accountants- en advies-
 concern Deloitte laat in Rotterdam de
 Maastoren bouwen, die met 165 meter
 het hoogste gebouw van Nederland
 wordt. De eerste paal is inmiddels ge-
 130 slagen. De Maasstad verliest de koppo-
 sitie aan Utrecht als daar het plan voor
 de Belle van Zuylen doorgaat: een ge-
 bouwencomplex met een hoogste punt
 van maar liefst 264 meter.
(9) Wanneer de Nederlandse wolken-
 135 krabber zijn maximum bereikt? “Geen
 idee”, zegt Vercouteren van de TU Delft.
 Binnenkort krijgt hij de architect van de
 Burj Dubai op bezoek. Als deze mega-
 wolkenkrabber in de staat Dubai in het
 140 Midden-Oosten gereed is, telt hij ruim
 700 meter en is daarmee het hoogste
 gebouw ter wereld. “Technisch is er van
 alles mogelijk. In Moskou zijn zelfs plan-
 145 nen voor een toren met de hoogte van
 zo’n 1,6 kilometer.”
(10) Nieuw is het allemaal niet. De
 bekende architect Frank Lloyd Wright
 ontwierp vijftig jaar geleden al een der-
 150 gelijke kolos, weet de bouwkundige
 Vercouteren. “De belangrijkste vraag is:
 wie kan en wil deze kolossen bouwen?”

*Naar een artikel van Niek Opten,
 Eindhovens Dagblad, 7 april 2007*

Tekst 1

- 1p 1 Hoe wordt het onderwerp van de tekst in alinea 1 ingeleid?
- A met een korte geschiedenis van het onderwerp
  - B met een korte samenvatting vooraf
  - C met een mening van een deskundige over het onderwerp
  - D met een voorbeeld van het onderwerp van de tekst

Gebruik onderstaande informatie voor het beantwoorden van de vragen 2 en 3.

We kunnen de tekst verdelen in zes delen:

Deel 1: alinea 1

Deel 2: alinea's 2 en 3

Deel 3: alinea 4

Deel 4: alinea's 5 en 6

Deel 5: alinea's 7 en 8

Deel 6: alinea's 9 en 10

- 1p 2 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 2 (alinea's 2 en 3)?
- A Invloed gemeenten
  - B Kantoortorens als kunst
  - C Ondoordacht bouwen
  - D Oorzaken hoogbouw
- 1p 3 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 4 (alinea's 5 en 6)?
- A Leeftijd bewoners
  - B Plaats buiten de stad
  - C Prijs hoogbouwwoning
  - D Wonen in hoogbouw
- 1p 4 De Stichting 'Hoogbouw' is van alle Nederlandse instellingen die in de tekst genoemd worden, het meest een voorstander van wolkenkrabbers.
→ Citeer de zin uit de tekst waaruit dat het duidelijkste blijkt.
- 1p 5 In de regels 36 tot en met 39 zegt Vercouteren: "Veel steden kampen met voortdurende leegstand op hun kantorenmarkt. En toch worden er kantoortorens gebouwd."
→ In welke alinea wordt het duidelijkste voorbeeld daarvan genoemd?
- 1p 6 In dit artikel laat de schrijver een aantal deskundigen aan het woord.
Hoe gebruikt hij hun uitspraken in zijn artikel?
- A Hij gebruikt ze alleen om zijn eigen mening te bevestigen.
  - B Hij geeft aan dat hij soms twijfelt aan de juistheid van hun uitspraken.
  - C Hij geeft ze weer zonder verder commentaar.
  - D Hij zegt ronduit dat hij het oneens is met hun uitspraken.

- 1p **7** Wat is in de meeste buitenlandse steden, zoals New York en Hong Kong, de reden om enorme wolkenkrabbers te bouwen?
Gebruik niet meer dan 10 woorden voor je antwoord.
- 1p **8** Noem één reden waarom sommige Nederlandse bedrijven zo graag hun kantoor in een wolkenkrabber willen hebben.
Gebruik niet meer dan 15 woorden voor je antwoord.
- 1p **9** Wonen in het centrum van een stad wordt steeds populairder.
→ Welke reden noemt de tekst daarvoor?
Gebruik niet meer dan 15 woorden voor je antwoord.
- 1p **10** Wat is het belangrijkste doel van de schrijver met deze tekst?
De schrijver wil
A de lezer duidelijk maken dat het uit de hand loopt met de hoogbouw.
B de lezer informeren over de toenemende hoogbouw.
C de lezer oproepen tot verzet tegen de hoogbouw in Nederland.
D de lezer overtuigen van het nut van hoogbouw.
- 1p **11** Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte van deze tekst weer?
A Dat het aantal wolkenkrabbers in Nederland toeneemt, komt door de wensen van gemeenten, bedrijven en burgers.
B De hoogbouw in Nederland richt zich vooral op de kantoorfunctie en nauwelijks op de woonfunctie.
C Het imago van de hoogbouw in Nederland was altijd al slecht en dat imago wordt nog steeds slechter.
D Nederland heeft zeker een paar leuke voorbeelden van hoogbouw, maar voor echte wolkenkrabbers moet je toch wel in het buitenland zijn.

Tekst 2

Mobiele achtervolging

(1) Een mens laat steeds meer sporen achter. De technologie wordt steeds verfijnder, waardoor iedereen bijna van minuut tot minuut is te volgen. Via camera's, internetgedrag, maar bovenal door de mobiele telefoon. "Met een mobieltje ben je overal traceerbaar. De vraag is: Waar ligt de grens?"

5 **(2)** Politie en justitie maken dankbaar gebruik van de nieuwste technieken op het gebied van de mobiele telefoon. Veel misdaden worden tegenwoordig opgelost door de mogelijkheid een dader via zijn
10 mobiele telefoon op te sporen.

(3) Maar de politie heeft de mobiele telefoon ook bij de brave burger ontdekt, als middel om te helpen bij opsporing. In diverse steden, Tilburg als eerste, is een sms-alert of een sms-dienst bedacht. Burgers die de politie willen helpen bij het opsporen van verdachten, hebben zich vrijwillig aangemeld. Op deze vaste groep vrijwilligers doet de politie regelmatig een beroep. Via hun mobieltje krijgen ze opsporingsverzoeken van de politie. In een wijk is bijvoorbeeld een autokraker actief. "Wie heeft iets gezien wat ons kan helpen bij de opsporing?"
20 luidt dan de boodschap via sms van de politie. De medewerking aan deze toepassing is vrijwillig.

(4) Van een andere orde is het willekeurig rondsturen van sms'jes door de politie in grote onderzoeken. Zo heeft de politie in een bekende Nijmeegse moordzaak aan alle mensen die op het moment van de moord in de omgeving aanwezig waren, via een sms-bericht gevraagd informatie te geven. De politie had daarvoor alle actieve telefoongebruikers via de provider opgespoord. Op dezelfde manier zijn tijdens en na ernstige rellen bij een voetbalwedstrijd van de Rotterdamse club Feyenoord in 2005 alle 17.000 mensen die in de buurt waren van het stadion, ge-sms't met een oproep tot medewerking.

(5) "In deze gevallen zeggen de meeste Nederlanders: 'OK, geen probleem'. Maar waar ligt de grens?", vraagt criminoloog Henk Ferwerda zich af. "Op zich is er niets tegen om techniek in te zetten bij de opsporing. Door je mobieltje ben je overal traceerbaar. Veel misdaad wordt opgelost met informatie via mobieltjes."
50

- (6)** Over het aantal misdrijven waarbij gebruik wordt gemaakt van telecomgegevens en over het aantal misdrijven dat door deze informatie wordt opgelost door de politie, zijn geen gegevens openbaar. “Jammer”, vindt Gert Wabeke van het telefoonbedrijf KPN. Hij is manager van de afdeling die zich bezighoudt met het verschaffen van belgegevens aan de politie en met het aftappen van telefoons in justitieel onderzoek. Hij beschikt wel over de gegevens. “Het is zinvolle informatie. Maar we mogen er niets over zeggen. Pas in het najaar van 2007 gaat de minister van Justitie er bij de behandeling van de Telecomwet in de Tweede Kamer op in. Misschien dat dan duidelijk wordt hoe vaak de politie telecomgegevens bij ons opvraagt.”
- (7)** De informatie die Justitie het meest aan providers vraagt, is: “Waar bevond verdachte X zich op een bepaald moment?” Het verschaffen van die data wordt altijd getoetst aan de wet. Dat doen de officier van justitie en de rechter-commissaris die het verzoek indienen, maar de providers hebben zelf ook een afdeling die de verzoeken vergeleek met de wet. “In principe moeten wij altijd meewerken aan dergelijke verzoeken om telecomgegevens over burgers te verschaffen. Daartoe zijn wij verplicht. Maar wij zijn ook verplicht om zelf alle verzoeken te toetsen op rechtmatigheid”, aldus de KPN-manager. De vraag waar de grens ligt bij de opsporingsbevoegdheden van Justitie, blijkt moeilijk te beantwoorden.
- (8)** Hetzelfde geldt voor het ongevraagd verspreiden van overheidsinformatie via de telefoon. Ook Jaap van den Herik, professor in de informatica, die zich met zijn vakgenoten in de materie heeft verdiept, heeft geen pasklaar antwoord. “De vraag waar de grens ligt voor de overheid zonder de privacy van burgers te schenden, kan leiden tot ingewikkelde juridische discussies. Ik denk dat die grens vaag en onduidelijk is. Je ziet dat het begrip ‘privacy’ steeds meer afbrokkelt. Zeker als je ziet hoe mensen zich via internet op allerlei manieren bekend maken en daar geen problemen mee hebben. Kijk, bij een grote brand vindt niemand het erg om een sms te krijgen met de mededeling naar binnen te gaan en de ramen en deuren te sluiten. Maar, stel je voor, er is ergens een brug afgesloten. Wil je dat ook weten? Als je de hele dag overspoeld wordt met zogenaamd nuttige berichten van de overheid, dan is het gewoon spam. Spam via je mobieltje.”
- (9)** Van den Herik voorziet veranderingen in de toekomst. “Ik denk zeker dat de overheid zichzelf beperkingen zal gaan opleggen en het middel alleen bij grote calamiteiten zal gebruiken. Daarnaast zal er iets van ‘profilering’ bij de burgers komen met behulp van filters op de mobieltjes. Mensen die bijvoorbeeld wel verkeersinformatie willen ontvangen, maar niet het weerbericht, kunnen dat zelf op hun mobieltje instellen. Uiteindelijk zal het anti-spambeleid het wel winnen. Dus de angst dat we straks overspoeld zullen worden met ongewenste sms’jes, is niet gegrond.”
- (10)** Wel zal volgens Van den Herik de politie steeds meer bevoegdheden gaan krijgen: “Kijk bijvoorbeeld maar naar de Verenigde Staten. Daar mag de politie veel meer op het gebied van opsporing en het gebruik van telecomgegevens. Zij mogen veel verder gaan bij het af luisteren en bij het opvragen van belgedrag. Justitie kan daar zelfs creditcards van mogelijk verdachte personen laten blokkeren. De trend is dat wij in Europa ook die kant op gaan.”

*Naar een artikel van Tanja Kits,
BN/De Stem, 11 mei 2007*

Tekst 2

10p **12 Samenvattingsopdracht**

Vat de tekst 'Mobiele achtervolging' samen in maximaal 150 woorden.

Besteed in je samenvatting aandacht aan de volgende punten:

- 1 drie manieren om misdrijven op te lossen met behulp van mobieltjes
- 2 het aantal keren dat Justitie telecomgegevens opvraagt bij providers
- 3 de twee verplichtingen van providers bij verzoeken om informatie
- 4 de mening van Van den Herik over het schenden van privacy door sms-jes van de overheid
- 5 de twee ontwikkelingen die Van den Herik voorziet bij overheidsinformatie via sms
- 6 de ontwikkeling die Van den Herik voorziet bij het gebruik van belgegevens voor het oplossen van misdrijven.

Maak er een samenhangend geheel van. Gebruik geen telegramstijl. Tel het aantal woorden en noteer dat onder je samenvatting. Zet de titel erboven.

Tekst 3

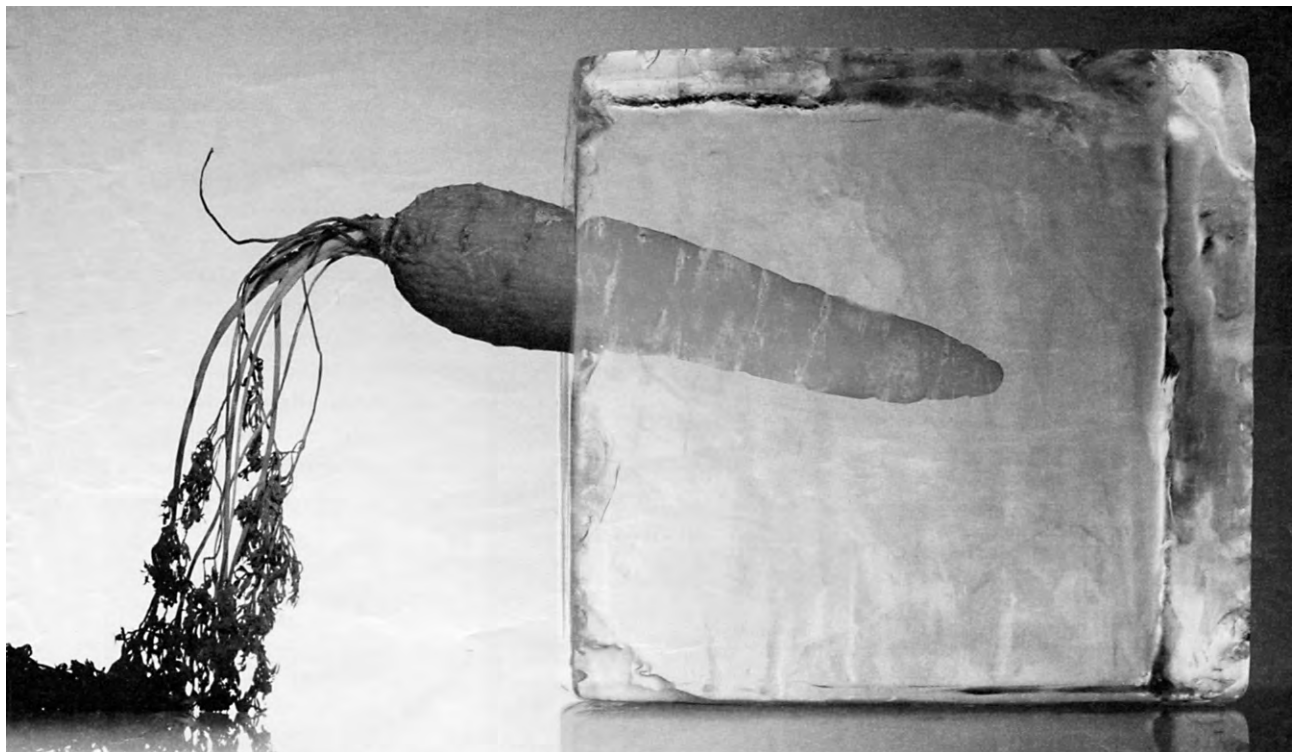
**Verse
groenten
verliezen hun
vitamines.**

**Diepvries-
groenten
niet.**

Vanaf het moment dat groenten worden geoogst, verliezen ze vitamines.

Bij Iglo worden alle groenten razendsnel ingevroren, zodat u altijd kunt genieten van verse groenten.

Meer informatie? Kijk dan op www.iglo.nl

Altijd het beste vers in huis

*Naar een advertentie in AllerHande
van Albert Heijn, augustus 2007*

Tekst 3

- 1p **13** Waarom staat “Verse groenten verliezen hun vitamines” links en de andere tekst meer naar rechts?
De verdeling over links en rechts
A maakt het gebruik van grotere letters mogelijk.
B maakt meer ruimte vrij voor de afbeelding.
C past beter bij de afbeelding eronder.
D past beter bij de verdeling van licht en donker op de bladzijde.
- 1p **14** De advertentie bestaat uit een tekst en een foto. Welk verband is er tussen tekst en foto?
De foto
A beeldt de tekst uit.
B is nodig om de tekst te begrijpen.
C voegt nieuwe informatie aan de tekst toe.
D zwakt de tekst af.
- 1p **15** Voor welk soort consumenten is deze advertentie vooral bedoeld?
voor de consument
A die alleen groenten eet en geen vlees
B die altijd diepvriesgroenten van een ander merk koopt
C die een hekel heeft aan het eten van groente
D die het verschil tussen verse groente en diepvriesgroente niet goed kent
- 1p **16** Wat is het belangrijkste doel van deze advertentie?
A aansporen tot kopen
B gevoelens uitspreken
C informeren over voeding
D waarschuwen voor gevaren

Tekst 4

Op schoolkamp gaan er géén mobieltjes mee

(1) Voor sommige ouders is het even schrikken als hun kind op schoolkamp gaat en het mobieltje thuis moet blijven. En de kinderen stappen met een 'kaal' gevoel de bus in, zo gewend zijn ze aan de voortdurende aanwezigheid. Toch zien steeds meer scholen er streng op toe dat de mobieltjes thuis blijven als de klas op kamp gaat. Er zijn zelfs scholen die de leerlingen fouilleren voor vertrek.

(2) "Het mobieltje lijkt wel een verlengde navelstreng", aldus Carola Siebeling van basisschool de G.Th. Rietveldschool in Badhoevedorp. "Het is juist heel goed voor kinderen om een paar dagen onder elkaar te zijn. Het vervelende is dat kinderen snel naar huis bellen als er iets is en voor je het weet staan de ouders op de stoep." Directeur Wim Wagenaar van dezelfde school werd het gebel naar huis tijdens het driedaags schoolreisje ook helemaal zat: "Dan kwam ik op school ouders tegen van wie een kind op kamp was en kreeg te horen dat het eten gisteravond niet zo lekker was. Een schoolkamp is een speciaal gebeuren, waarbij je als groep onder elkaar bent en dat moet zo blijven."

(3) Carola Siebeling heeft zelf een dochter in groep acht op de school, maar vindt het overdreven dat de leerlingen bellen. "Het is ook een kwestie van opvoeden. Als kinderen tegenwoordig een leuke band hebben, pakken ze hun mobieltje en vader of moeder komt onmiddellijk aangereden. Vroeger liep je met de fiets naar huis en daar was echt niets mis mee." De Rietveldschool heeft onder druk van dit alles toch maar voor een tussenoplossing gekozen. De mobieltjes gaan in

een doos en rond etenstijd komen ze er even uit en mag er gebeld worden.

(4) "Juist kinderen met heimwee moeten geen mobieltje meenemen", vindt Rinie Hendriks van het Utrecht-Zuidcollege voor vmbo. "Dan is het effect weg." 'Zijn' tweede klassen gaan ieder jaar een week op kamp en slapen in tenten. Hendriks: "Voor sommige kinderen is het de eerste keer dat ze een paar dagen van huis zijn. Juist bij heimwee is het in het belang van het kind als het niet onmiddellijk naar huis kan bellen. Het kind moet leren dat je ook naar de begeleiding kunt stappen of naar een klasgenoot. Het is belangrijk dat de kinderen leren problemen eerst zelf op te lossen. Die kampen zijn bedoeld als een groepsgebeuren en het werkt verstorend als ze ieder ogenblik met anderen aan de telefoon hangen. En als ze het ding bij zich hebben, gaan ze bellen ook."

(5) Ook op het winterkamp in Drenthe van de derdeklassers van het Stedelijk Gymnasium in Leiden blijven de mobieltjes thuis. Het zijn overlevingskampen met een speciale gedachte, aldus coördinator Nicoline van Nieuwkerk:

“De opvoedkundige achtergrond is dat ze het moeten doen met wat de school
 75 aanbiedt. Ze gaan terug naar basis-
 vaardigheden. Daar horen geen mo-
 bieltjes bij.” De kampen worden in fe-
 bruari gehouden waarbij de leerlingen
 80 in tenten slapen en lange stukken lo-
 pen met kompas. Bij problemen wil de
 school dat ze zelf daar iets op verzin-
 nen en niet naar huis gaan bellen.
(6) Wordt er gesmokkeld door de Leid-
 se scholieren? Van Nieuwkerk: “Het
 85 begin van het kamp is een heel ritueel
 waarbij bagage wordt nagekeken op
 eten en mobieltjes. En de leerlingen
 worden ook gefouilleerd. Kinderen
 worden wel heel inventief. Er is wel
 90 eens een stuk witte chocolade in de
 vorm van een stuk zeep meegegaan.
 Dat vatten we natuurlijk sportief op.
 Ouders die een dag van tevoren iets
 verstoppert langs de route, vinden
 95 we niet sportief. De straf is altijd:
 afpakken.”
(7) Een paar jaar geleden gingen de
 mobieltjes van de leerlingen van het
 St. Ignatiusgymnasium in Amsterdam
 100 nog mee op werkweek naar het wad-
 deneiland Schiermonnikoog. Biologie-
 leraar Kees Bogert: “Er kwamen lera-
 ren terug die zeiden dat ze nooit meer
 mee wilden. Die hadden geen nacht-
 105 rust gehad. De leerlingen gingen el-

kaar bellen vanaf de slaapzalen. Dach-
 ten we net dat het ergens rustig was,
 liepen ze over naar een andere zaal.
 Je bent de grip kwijt. We werken in
 110 groepen en het is dan heel verleidelijk
 om naar anderen te gaan bellen en
 sms'en, maar dat is storend voor de
 groep. Het is een sociaal gebeuren en
 als ze de hele tijd bellen, zijn ze niet
 115 bezig met wat ze moeten doen. We
 houden ieder jaar een nachtelijke
 speurtocht. Twee jaar geleden gingen
 kinderen voor de grap naar huis bellen
 om te zeggen dat ze helemaal ver-
 120 dwaald waren. Ongeruste ouders bel-
 den toen de beheerder van de kam-
 peerboerderij midden in de nacht wak-
 ker. Gelukkig nam die het sportief op.
 Of ze bellen elkaar tijdens de speur-
 125 tocht. Mobieltjes halen het avontuur er-
 uit.”
(8) De straf op het St. Ignatius is
 volgens de docenten zelf streng. Wie
 toch een mobieltje bij zich heeft, wordt
 130 op de boot naar huis gezet. In de bus
 op de heenweg is er wel een laatste
 kans om het ding in te leveren. Dat
 leverde dit jaar toch nog een zak vol
 op. En na afloop? “Niemand had het
 135 gevoel dat ze het mobieltje hadden
 gemist. De kinderen vonden het ‘ook
 wel rustig’.”

*Naar een artikel van Monique de Heer,
 Trouw, 3 juni 2006*

De teksten die voor dit examen gebruikt zijn, zijn bewerkt om ze geschikt te maken voor het examen. Dit is gebeurd met respect voor de opvattingen van de auteurs. Wie kennis wil nemen van de oorspronkelijke teksten, raadplege de vermelde bronnen.

De Cevo is verantwoordelijk voor vorm en inhoud van dit examen.

Tekst 4

- 1p 17 Op welke manier probeert de schrijfster in de eerste alinea de aandacht van de lezer te trekken?
- A Ze geeft haar eigen mening over het behandelde probleem.
  - B Ze noemt een aantal kanten van het onderwerp van de tekst.
  - C Ze vermeldt de aanleiding voor het schrijven van dit artikel.
  - D Ze zet de belangrijkste conclusie van haar artikel voorop.

Gebruik onderstaande informatie voor het beantwoorden van de vragen 18 tot en met 20.

Je kunt dit artikel verdelen in vijf delen.

Deel 1: alinea 1

Deel 2: alinea's 2 en 3

Deel 3: alinea 4

Deel 4: alinea's 5 en 6

Deel 5: alinea's 7 en 8

- 1p 18 Met welk kopje kun je de inhoud van deel 2 (alinea's 2 en 3) het beste weergeven?
- A Bellende ouders
  - B Contact met thuis
  - C Driedaags schoolreisje
  - D Groep acht
- 1p 19 Met welk kopje kun je de inhoud van deel 3 (alinea 4) het beste weergeven?
- A Bange ouders
  - B Begeleiding
  - C Tweede klassen
  - D Zelf problemen oplossen
- 1p 20 Met welk kopje kun je de inhoud van deel 5 (alinea's 7 en 8) het beste weergeven?
- A Docenten krijgen geen slaap
  - B Mobieltjes passen niet bij een kamp
  - C Ouders bellen op
  - D School straft streng
- 1p 21 Welke reden geeft Nicoline van Nieuwkerk in alinea 5 voor haar mening, dat het gebruik van een mobieltje niet op een schoolkamp thuishoort? Gebruik niet meer dan 15 woorden voor je antwoord.
- 1p 22 De schrijfster wil een probleem duidelijk maken. Op welke manier doet zij dat?
- A door de aanpak van jonge en oude docenten met elkaar te vergelijken
  - B door de problemen van nu te vergelijken met de problemen van vroeger
  - C door voor- en nadelen van maatregelen te laten zien
  - D door voorbeelden van het probleem te beschrijven

- 1p **23** Er zijn overeenkomsten en verschillen tussen de beschreven schoolkampen, leerlingen en schooltypen.
Waarop legt de schrijfster de nadruk?
- A op de overeenkomst tussen alle schoolkampen van alle schooltypen
  - B op de overeenkomst tussen ouders van basisschoolleerlingen en middelbare scholieren
  - C op het verschil tussen jonge en oudere kinderen
  - D op het verschil tussen ouders en kinderen uit Amsterdam en de rest van Nederland
- 1p **24** Welke reden heeft het St. Ignatiusgymnasium (alineas 7 en 8) om extra tevreden te zijn over het verbieden van mobieltjes?
- A De leerlingen bleken achteraf ook zonder hun mobieltje te kunnen.
  - B De ouders vonden het wel rustig dat de kinderen een week van huis waren.
  - C De resultaten van de lessen tijdens het schoolkamp waren heel goed.
  - D Het gevoel voor sportiviteit is toegenomen door het kamp.
- 1p **25** Wat is het belangrijkste doel van de schrijfster met deze tekst?
- A amuseren
  - B informeren
  - C instrueren
  - D overtuigen
- 1p **26** Een schrijfster kan gebruik maken van:
- 1 feiten
  - 2 de eigen mening
  - 3 de mening van anderen.
- Waarvan maakt de schrijfster van deze tekst gebruik?
- A alleen van 1 en 2
  - B alleen van 1 en 3
  - C alleen van 2 en 3
  - D van 1, 2 en 3
- 1p **27** Wat is de hoofdgedachte van de tekst "Op schoolkamp gaan er géén mobieltjes mee"?
- A De discipline op schoolkampen was vroeger veel beter dan nu, omdat de leerlingen vroeger nog geen mobiele telefoons hadden.
  - B Docenten hebben een hekel aan het gebruik van mobieltjes op schoolkampen, omdat leerlingen en docenten daardoor niet tot rust komen.
  - C Ouders proberen de gang van zaken tijdens schoolkampen te beïnvloeden door steeds over allerlei onderwerpen met hun kinderen te bellen.
  - D Steeds meer scholen verbieden het gebruik van mobieltjes tijdens schoolkampen, omdat het programma er schade door ondervindt.

Schrijfofdracht

Verplaats je in de volgende situatie. Op jouw school is een rel geweest rond het gebruik van mobieltjes. In een klas hebben leerlingen een docent uitgedaagd. Hij is daarop boos geworden. De leerlingen hebben zijn boze reactie met een paar mobieltjes op film opgenomen. Zij hebben die filmpjes samengevoegd en vervolgens op een internetsite gezet. De schooldirectie heeft daarop de drie betrokken leerlingen van school gestuurd.

Het incident zorgt voor veel beroering op school. Veel docenten willen het gebruik van mobieltjes op school sterk beperken. Veel leerlingen en ook veel ouders zijn daartegen. Jij woont een gezamenlijke bijeenkomst van de ouderraad en de leerlingenraad bij, waar gediscussieerd wordt over het gebruik van mobieltjes op school en tijdens schoolkampen. Verschillende ouders vinden het prettig dat leerlingen naar huis kunnen bellen als ze bijvoorbeeld ziek zijn. Maar een andere ouder denkt, dat het voortdurende gebel tijdens een schoolkamp het idee van samenwerken in een groep doorbreekt. Verder komt het feit ter sprake dat bij diverse leerlingen de afgelopen periode het mobieltje is gestolen. Ook de vaak onverwacht hoge rekeningen worden genoemd. Tot slot geven verschillende ouders aan dat het steeds vaker niet meer blijft bij bellen en sms-en. De mogelijkheid om allerlei filmpjes te verspreiden wordt aangehaald. Enkele leerlingen noemen ook het feit dat klasgenoten last hebben gehad van pesterijen via hun gsm.

Ook in jouw eigen klas wordt over het voorval gepraat. De meeste leerlingen keuren de film af. De klas besluit een artikel over het onderwerp "Mobieltjes" naar de schoolkrant te sturen. Jij krijgt de opdracht dat artikel te schrijven.

13p **28 Opdracht: een artikel voor de schoolkrant**

Je geeft een beschrijving van het incident met de boze docent. Je laat merken wat je ervan vindt. Je noemt een reden voor je mening. Je noemt twee voordelen van het gebruik van mobieltjes op school of bij activiteiten die met school te maken hebben, zoals schoolkampen. Je noemt ook twee nadelen. Tot slot geef je je eigen mening over het gebruik van mobieltjes op school of tijdens schoolactiviteiten en de reden die je voor die mening hebt.

De gegevens voor het artikel mag je overnemen uit wat er hierboven over de bijeenkomst en het gesprek in de klas is vermeld, maar je mag ook je eigen ervaringen en opvattingen gebruiken.

Je zet een passende titel boven het stuk en je zet je naam en je klas eronder.